

TOPLUMSAL UYUM BECERİLERİ DERSİ İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR

Zihinsel öğrenme yetersizliği olan çocuklar, gelişim özellikleri ve bireysel yeterlilikleri doğrultusunda birbirlerinden önemli farklılıklar göstermektedirler. Bu farklılıklar, onların toplum yaşamına hazırlanmalarında gerekli olan bilgi, beceri ve alışkanlıkları kazanmalarında çevrelerindeki insanların yardımına daha fazla gereksinim duymaktadırlar. Öğrenme yetersizliği olan çocuklar bağımsız yaşamaya aday bireylerdir. Birçoğu kendi bakımını yapmak, ev işlerini üstlenmek, başlıca araç gereçleri kullanmak, yiyecek hazırlamak kısaca bağımsız yaşamak için gerekli olan becerileri yerine getirmek zorundadırlar. Bu nedenle zihinsel öğrenme yetersizliği olan çocukların değişik ortamlarda yaşamlarını sürdürmeleri için okul ortamında öz bakım ve günlük yaşam becerileri konusunda yaşama hazırlanmaları gerekmektedir. "Toplumsal Uyum Becerileri" dersiyle bu bilgi ve becerilerin kazandırılması amaçlanmıştır.

Öz bakım ve günlük yaşam becerileri, bireyin başkalarına bağımlı olmadan, gereksinimlerini karşılaması için gerekli olan becerileri içerir. Bu becerilerin kazanılmasında yetersizliği olmayan çocuklar belli bir hazır bulunuşluluk düzeyine sahiptir. Onların öz bakım ve günlük yaşam becerilerini kazanmaları için çevredeki kişileri gözleyip taklit etmeleri, küçük yardımlar almaları ve sözel ipuçları yeterli olabilir. Yetersizliği olan çocukların, kendiliklerinden çevreden bilgi edinebilme ve bilgiyi genelleşebilme süreçlerinde güçlükleri vardır. Becerileri kazanmalarında daha fazla yönlendirilmeye, desteklenmeye, sürekli ve sistemli bir eğitime gereksinim duyarlar. Bu nedenle beceri kazandırma süreci; uzun süreli eğitim, sık tekrar, sözel ipuçları, model olma ve fiziksel yardımda bulunma gibi öğretim süreçlerinin kullanılmasını gerektirmektedir. Becerilerin kazandırılmasında, verilen sistemli eğitimi etkileyen önemli etkenlerden biri de çocuğun yetersizlikten etkilenme derecesidir.

Öz bakım ve günlük yaşam becerilerini kazanma; eğitime başlama zamanına, çocuğun motor, dil, zihin ve duygu gelişimine bağlıdır. Bu becerilerin kazandırılabilmesi için çocuğun önceden gerçekleştirmesi gereken ön koşul beceriler vardır. Bunlar; büyük ve küçük kasların kullanımını gerektiren beceriler, el göz koordinasyonu, hareketleri taklit etme, görsel dikkat ve basit emirleri anlamadır. Bu becerileri gerçekleştiren çocukların öz bakım ve günlük yaşam becerilerini öğrenmeleri daha kolay olabilmektedir. Çocukların bu becerileri gerçekleştirme düzeylerini belirlemenin yanı sıra, öğretimi etkileyecek ön koşul becerilerin de değerlendirilmesi gerekir. Ayrıca, varsa çocuğun başka yetersizlikleri (fiziksel, görsel vb.) ve problem davranışları da dikkate alınmalı, buna göre plânlama yapılmalıdır.

Programda Öz Bakım başlığı altında; giyinme, kişisel bakım ve

tuvalet becerilerine ait amaç ve davranışlar yer almaktadır. Beslenme becerileri ile ilgili amaç ve davranışlar Beslenme Bilgisi dersi içinde yer almıştır.

Öz bakım becerilerinin öğretiminde; ileri zincirleme, tüm beceri ve tersine zincirleme yöntemleri kullanılmaktadır. Bu yöntemlerin ortak yönü; öğretimde yardım türlerinin kullanılması, yardım düzeyinin yavaş yavaş azaltılması sonunda çocuğun davranışı bağımsız olarak yapabilmesi ve öğrendiklerini farklı ortamlarda uygulayabilmesidir.

Diğer becerilerin öğretiminde olduğu, gibi giyinme becerileri ile ilgili çalışmalar yapılırken de kolaydan zora doğru bir yol izlenmelidir. Örneğin, soyunma becerileri, giyinme becerilerinden önce öğretilmelidir. Giyinme becerilerinin kazandırılmasında materyallerin düzenlenmesi de önemlidir. Öğretime geniş, rahat giysilerle ve çocuğun kolaylıkla kontrol edebileceği büyüklükte materyallerle başlanmalı, başarı sağlandıkça materyallerin ölçüleri küçültülmelidir. Fermuarın daha kolay çekilmesi için ucuna bir halka bağlanması, boru tipi çorapların, lastikli etek ve pantolonların, örgü giysilerin kullanılması vb.leri giyinme ve soyunma becerilerinin öğrenilmesini kolaylaştıracaktır.

Giyinme becerilerinin öğretimi yapılırken her bir beceri ayrı ayrı çalışılmalıdır. Örneğin, pantolon, ayakkabı, gömlek, ceket giyme ve çıkarma becerileri; düğme ilikleme, fermuar kapatma, çıt çıt kapatma, ayakkabı başını bağlama gibi becerilerden ayrı olarak ele alınmalıdır. Temel giyinme ve soyunma becerileri öğretildikten sonra önü arkadan, tersi düzden, kirli çamaşırları temiz olanlardan, sağlam giysiyi yırtık giysiden, ütülü giysiyi buruşuk giysiden ayırma, aynada kıyafetini düzeltme, farklı işlere, mevsimlere ve hava durumuna göre giyinme vb. öz bakım becerileri de öğretilir.

Kişisel bakım becerilerinin öğretimiyle çocuklar, kendi bakımlarını, temizliklerini bağımsız olarak gerçekleştirmeyi öğrenirken, izlemeleri gereken sıra ile bunu ne zaman yapmaları gerektiği konusunda karar vermeyi de öğrenirler.

Kişisel bakım becerilerinin öğretiminde; kullanılan lâvaboların çocukların boyuna uygun olması, aynanın çocukların kullanabileceği konumda bulunması, çocuğun gereksinim duyduğu anda kullanabilmesi için mendilini koyacağı cepli kıyafetler giydirilmesi, sabun, diş fırçası, tarak, havlu gibi malzemelerin çocukların kolayca ulaşabilecekleri yerlere konması vb. düzenlemeler bu becerilerin öğrenilmesini kolaylaştıracaktır. Kişisel bakım becerilerinin öğretiminde kullanılan özel bakım ve temizlik malzemelerinin mutlaka çocuklara ait olması sağlanmalıdır.

Ergenlik çağındaki, ağır düzeyde zihinsel öğrenme yetersizliği olan kız öğrencilerin âdet döneminde sahip olmaları gereken becerilerin öğretimindeki amaç, bireyin âdet dönemini fark edebilmesi ve temizlik alışkanlığı için gerekli becerileri

öğrenebilmesidir. Bu becerilerin öğretiminde ailenin aktif katılımı sağlanmalıdır.

Okuldaki tuvalet eğitiminin amacı, çocuğa tuvaleti geldiği zaman bağımsız olarak tuvalete gitmeyi ve bağımsız olarak tuvaletini yapmayı öğretmektir. Tuvalet eğitimi yapılacak çocuğun günlük sabit kuruluk sürelerine sahip olması, bir iki saat tuvaletini tutabilmesi gerekmektedir.

Çocuğun tuvalete kendi kendine gidebilmesi, temel giyinme ve soyunma becerilerini öğrenmesi için gerekli el becerilerine sahip olması, yüz ifadesiyle, duruşuyla ve sözel olarak tuvalet gereksinimini ifade etmesi, ıslak ve kirli olmaktan hoşnutsuzluk duyması, en azından 5 dakika oturur durumda kalabilmesi, tuvalet becerisiyle ilgili basit emirleri anlaması, problem davranışının olmaması tuvalet becerisinin öğretimini büyük ölçüde kolaylaştırır.

Tuvalet öğretimine başlandığında sınıfın tuvalete yakın olması sağlanmalıdır. Ayrıca çocuğun giydiği giysilerin basit ve kolayca çıkarıp giyebileceği türden olmasına, tuvaletin her çocuk için kullanışlı ve çocuk vücuduna uygun ölçülerde olmasına dikkat edilmelidir. Bunların dışında; sifon zincirinin uzunluğu, tuvalet kâğıdının yeri vb.leri çocukların bireysel özelliklerine göre ayarlanmalıdır.

Temizlik becerisinin öğretiminde ailenin aktif katılımı sağlanmalıdır. Ayrıca aile eğitimi programlarında, tuvalet kontrolünü sağlayamadığı için okula başlayamayan çocukların ailelerine, bağımsız tuvalet yapma becerisinin yanı sıra tuvalet kontrolüyle de ilgili bilgi verilmelidir.

Programda; günlük yaşam becerileri başlığı altında; çeşitli ev araç gereçlerinin kullanımı, ev temizliği ve düzeni, giysilerin bakımı, mutfak becerileri gibi temel becerilerin kazandırılmasına özen gösterilmiştir.

Günlük yaşamı devam ettirebilmek için gerekli olan becerilerin öğretiminde ortam düzenlemesi büyük önem taşımaktadır. Bunun için okul bünyesinde uygulama evinin oluşturulması ve çocukların aktif olarak bu ortamdan yararlanmaları sağlanmalıdır. Çalışma yerinin öğretilecek beceriye uygun seçilmesi öğrenmeyi kolaylaştıracaktır. Çalışmaların tamamen doğal ortamlarda yapılmasına dikkat edilmelidir. Örneğin; oturma odasıyla ilgili beceriler oturma odasında, yatak odasıyla ilgili beceriler yatak odasında, mutfakla ilgili beceriler mutfakta çalışılmalıdır. Böylece çocukların doğal ortamda öğrendikleri beceriyi genellemesi kolaylaşır.

Öğretime başlamadan önce, öğretilecek beceriyle ilgili araçların önceden belirlenip çalışma sırasında hazır bulundurulması ve araçların tam ve sağlam olması gerekir. Ayrıca kullanılacak araçların çocuğun bireysel gelişim özelliklerine uygun olmasına dikkat edilmelidir.

Günlük yaşamı devam ettirebilmek için gerekli olan becerilerin

öğretiminde, çocuğun gelişim özellikleri ve bireysel yeterlilikleri ile öğretilecek becerinin özelliğine uygun bir öğretim yöntemi seçilmesine dikkat edilmelidir.

Okul ortamındaki bazı sınırlılıklar günlük yaşamı devam ettirebilmek için gerekli olan becerilerin başka ortamlara transferini ve kalıcılığının sağlanmasını güçleştirebilmektedir. Ailelerin çocuklarıyla geçirdikleri zaman diliminin daha uzun, öğrenmenin doğal ortamda daha kolay ve kalıcı olması nedeniyle çocukların okulda öğrendikleri bilgi ve becerilerin pekiştirilmesi ve süreklilik kazanması için aileyle iş birliğine gidilmeli ve aile eğitim programları geliştirilerek uygulanmalıdır.

Toplumsal Uyum Becerileri dersi öğretim programının başında yer alan "toplumsal yaşam becerilerinde kullanılan araç gereçler" bölümü, diğer bölümlerde yer alan amaç ve davranışlarla bağlantılıdır. Bu nedenle, her dersin plânlanması sırasında bu bölümün amaç ve davranışlarından uygun olanların öğretimine de yer verilmelidir.

GENEL AMAÇLAR

Bu programı başarıyla tamamlayan her öğrenci;

1. Temel iş alışkanlıkları kazanır.
2. Vücudunun bakım ve temizliği için gerekli beceriler kazanır.
3. Giysilerini kullanma becerisi kazanır.
4. Ev araç gereçlerini kullanma alışkanlığı kazanır.
5. Odasını düzenleme ve temizleme becerisi kazanır.
6. Çeşitli araç gereçleri uygun ve ekonomik bir şekilde kullanma alışkanlığı kazanır.
7. Temiz ve düzenli çalışma alışkanlığı kazanır.
8. Sağlık koşullarına uygun yiyecek ve içecek hazırlama becerisi kazanır.
9. Toplumsal yaşama uygun davranışlar geliştirir.
10. Edindiği becerileri günlük yaşamda uygular.

ÖZEL AMAÇLAR

1. Toplumsal uyum becerileri dersinde kullanılan araç gereçleri tanıır.
2. Toplumsal uyum becerileri dersindeki çalışmalara hazırlık yapar.
3. Araç gereçlerin kullanımına özen gösterir.
4. Çalışmalarında temiz ve düzenli olmaya özen gösterir.
5. Ellerini yıkar.
6. Yüzünü yıkar.
7. Ellerini kurular.
8. Yüzünü kurular.
9. Burnunu mendille temizler.
10. Ayağını yıkar.
11. Ayağını kurular.
12. Sağını tarar.
13. Dişlerini fırçalar.
14. Tırnağını keser.

15. Sakal traşı olur.
16. Ped değiştirir.
17. Tuvalet ihtiyacını giderir.
18. şapka çıkarır.
19. Bere çıkarır.
20. Eldiven çıkarır.
21. Atkı çıkarır.
22. Soket çorap çıkarır.
23. Etek çıkarır.
24. Pantolon çıkarır.
25. K lotlu çorap çıkarır.
26. Ayakkabı çıkarır.
27. Ceket çıkarır.
28. Kazak çıkarır.
29. şapka giyer.
30. Bere giyer.
31. Boynuna atkı sarar.
32. Soket çorap giyer.
33. Etek giyer.
34. Pantolon giyer.
35. K lotlu çorap giyer.
36. Eldiven giyer.
37. Kazak giyer.
38. Ceket giyer.
39. Ayakkabı giyer.
40. Çit çit açar.
41. Fermuar açar.
42. Düğme açar.
43. Kemer çıkarır.
44. Çit çit kapatır.
45. Fermuar kapatır.
46. Düğme ilikler.
47. Kemer takar.
48. Ev içi becerilerde alınması gereken güvenlik önlemlerini bilir.
49. Sa kurutma makinesi kullanır.
50. Teyp kullanır.
51. Radyo kullanır.
52. Televizyon kullanır.
53. Ocak kullanır.
54. Mikser kullanır.
55. Çalar saat kurar.
56. Fırın kullanır.
57. Asansör kullanır.
58. Kapı açar.
59. Kapı kapatır.
60. Pencere açar.
61. Pencere kapatır.
62. Perde açar.
63. Perde kapatır.
64. Çöp toplar.
65. Masa siler.
66. Yer siler.
67. Lâvabo temizler.
68. Kilitli kapıyı açar.
69. Elektrik süpürgesi kullanır.
70. Yatak düzeltir.
71. Elektrik süpürgesinin toz torbasını değiştirir.

72. Kazak katlar.
73. Giysi fırçalar.
74. Elde çamaşır yıkar.
75. Çamaşır makinesinde çamaşır yıkar.
76. Çamaşır asar.
77. Ütü yapar.
78. Düğme diker.
79. Ayakkabı boyar.
80. Ekmeğe yumuşak gıda maddeleri sürer.
81. Yiyecek doğrar.
82. Yiyecek dilimler.
83. Yiyecek rendeler.
84. Bıçakla yiyecek soyar.
85. Yiyecek haşlar.
86. Salata yapar.
87. Sandviç hazırlar.
88. Hazır çorba pişirir.
89. Tost yapar.
90. Tavada yumurta pişirir.
91. Domates sosu hazırlar.
92. Makarna pişirir.
93. Pirinç pilâvı pişirir.
94. Sebze kızartır.
95. Toz içecek hazırlar.
96. Ayran yapar.
97. Süt ısıtır.
98. Çay demler.
99. Yemek masasını hazırlar.
100. Çay servisi yapar.
101. Elde bulaşık yıkar.
102. Bulaşık makinesinde bulaşık yıkar.
103. Ankesörlü telefon kullanır.
104. Duygularının farkında olur.
105. Başkalarıyla iyi ilişkiler kurmaya özen gösterir.
106. Alışveriş yapılan yerleri tanır.
107. Alışveriş yerlerinde satılan ürünleri tanır.
108. Alışveriş yapmayı bilir.
109. Alışveriş yerlerinde uyulması gereken kuralları bilir.
110. Alışveriş yapar.
111. Sinema, tiyatro vb. yerlere gidildiğinde izlenmesi gereken sırayı bilir.
112. Sinema, tiyatro vb. yerlerde uyulması gereken kuralları bilir.
113. Lokanta, pastahane vb. yerlere gidildiğinde izlenmesi gereken sırayı bilir.

AMAÇ VE DAVRANIŞLAR
(1., 2., 3., 4., 5., 6., 7. ve 8. Yıl)

TOPLUMSAL UYUM BECERİLERİNDE KULLANILAN ARAÇ GEREÇLER

Amaç 1. Toplumsal uyum becerileri dersinde kullanılan araç gereçleri tanır.
Davranışlar

1. Adı söylenen araç gereci gösterir.
2. Gösterilen araç gerecin adını söyler.

Amaç 2. Toplumsal uyum becerileri dersindeki çalışmalara hazırlık yapar.

Davranışlar

1. Yapacağı çalışmaya uygun araç gereci alır.
2. Yapacağı çalışma için gerekli ortamı hazırlar.

Amaç 3. Araç gereçlerin kullanımına özen gösterir.

Davranışlar

1. Malzemeleri ekonomik kullanır.
2. Araç gereçlerin temizlik ve bakımını yapar.

Amaç 4. Çalışmalarında temiz ve düzenli olmaya özen gösterir.

Davranışlar

1. Çalışma bittikten sonra araç gereçleri yerine koyar.
2. Çalışma yaptığı ortamı temizler.
3. Çalışma bittikten sonra elini, yüzünü yıkar.

ÖZ BAKIM BECERİLERİ

KİŞİSEL BAKIM VE TEMİZLİK BECERİLERİ

Amaç 5. Ellerini yıkar.

Davranışlar

1. Musluğu açar.
2. Sabunu alır.
3. Ellerini suyla ıslatır.
4. Sabunu elleri arasında köpürtür.
5. Ellerini ovalar.
6. Ellerini durular.
7. Musluğu kapatır.

Amaç 6. Yüzünü yıkar.

Davranışlar

1. Musluğu açar.
2. Avuçlarına su doldurur.
3. Avuçlarındaki su ile yüzünü ovalar.
4. Musluğu kapatır.

Amaç 7. Ellerini kurular.

Davranışlar

1. Havluyu alır.
2. Elini siler.
3. Havluyu sildiği eline alır.
4. Diğer elini siler.

Amaç 8. Yüzünü kurular.

Davranışlar

1. Havluyu alır.
2. Havluyla yüzünü siler.

Amaç 9. Burnunu mendille temizler.

Davranışlar

1. Mendili alır.
2. Mendili açar.
3. Mendille burnunu siler.

Amaç 10. Ayağını yıkar.

Davranışlar

1. Musluğu açar.
2. Ayağını suyun altına tutar.
3. Elleriyle ayağını ovalar.
4. Musluğu kapatır.

Amaç 11. Ayağını kurular.

Davranışlar

1. Havluyu alır.
2. Havluyla ayağını siler.

Amaç 12. Saçını tarar.

Davranışlar

1. Tarağı/fırçayı alır.
2. Tarağı/fırçayı saçının üzerinde yukarıdan aşağıya doğru hareket ettirir.

Amaç 13. Dişlerini fırçalar.

Davranışlar

1. Macunu alır.
2. Macunun kapağını açar.
3. Dişer eline fırçayı alır.
4. Bir miktar macunu fırçaya sürer.
5. Macunun kapağını kapatır.
6. Fırçayı dişlerinin üzerinde yukarıdan aşağıya/aşağıdan yukarıya doğru hareket ettirir.
7. Musluğu açar.
8. Fırçayı yıkar.
9. Ağızını çalkalar.
10. Musluğu kapatır.

Amaç 14. Tırnağını keser.

Davranışlar

1. Tırnak makasını alır.
2. Tırnak makasının üst parçasını açar.
3. Baş parmağını tırnak makasının üst parçasına bastırarak tırnak üzerinde hareket ettirir.

Amaç 15. Sakal traşı olur.

Davranışlar

1. Kabı alır.
2. Kaba sıcak su koyar.
3. Fırçayı alır.
4. Fırçayı kaptaki suya batırır.
5. Traş kremini alır.
6. Traş kreminin kapağını açar.
7. Bir miktar traş kremini fırçanın üzerine sürer.
8. Traş kreminin kapağını kapatır.
9. Fırçayı yüzünün sakal olan kısımlarında hareket ettirir.

10. Traş bıçağını alır.
11. Sakal olan kısım üzerinde traş bıçağını hareket ettirir.
12. Musluğu açar.
13. Yüzünü yıkar.
14. Musluğu kapatır.

Amaç 16. Ped değiştirir.

Davranışlar

1. İç çamaşırını dizine kadar indirir.
2. Kirli pedi çıkarır.
3. Pedi poşete koyar.
4. Poşeti çöp sepetine atar.
5. Temiz pedi alır.
6. Pedin yapışkan kısmını çamaşırının ağ kısmına yapıştırır.
7. Çamaşırını beline kadar çeker.

Amaç 17. Tuvalet ihtiyacını giderir.

Davranışlar

1. Tuvalete gider.
2. Kapıyı açar.
3. Tuvalete girer.
4. Kapıyı kapatır.
5. Giysisini indirir/toplar.
6. Tuvalete oturur/çömelir.
7. Çişini/kakasını yaptıktan sonra musluğu açar.
8. Kirli bölgeyi yıkar.
9. Musluğu kapatır.
10. Tuvalet kâğıdı koparır.
11. Tuvalet kâğıdıyla ıslak bölgeyi kurular.
12. Tuvalet kâğıdını çöp sepetine atar.
13. Ayağa kalkar.
14. Giysisini çeker/indirir.
15. Sifonu çeker.
16. Kapıyı açar.
17. Dışarı çıkar.
18. Kapıyı kapatır.

GİYSİLERİ ÇIKARMA VE GİYİNME

Amaç 18. Şapka çıkarır.

Davranışlar

1. Şapkayı tutar.
2. Şapkayı başından çıkana kadar kaldırır.

Amaç 19. Bere çıkarır.

Davranışlar

1. Bereyi tutar.
2. Bereyi başından çıkana kadar geriye iter.

Amaç 20. Eldiven çıkarır.

Davranışlar

1. Eldivenin parmak uçlarından çekerek gevşetir.
2. Eldiven elinden çıkana kadar çeker.

Amaç 21. Atkı çıkarır.

Davranışlar

1. Atkının bir kısmını aşağı doğru çeker.
2. Atkının diğer kısmını aşağı doğru çeker.
3. Atkıyı ensesinden çikana kadar çeker.

Amaç 22. Soket çorap çıkarır.

Davranışlar

1. Çorabın koncundan tutar.
2. Çorabı topuğundan çıkarır.
3. Çorap ayağından çikana kadar burun kısmından çeker.

Amaç 23. Etek çıkarır.

Davranışlar

1. Düğmeyi açar.
2. Fermuarı açar.
3. Eteğin bel kısmından tutar.
4. Eteği bileklerine kadar indirir.
5. Ayaklarını eteğin içinden çıkarır.

Amaç 24. Pantolon çıkarır.

Davranışlar

1. Düğmeyi açar
2. Fermuarı açar.
3. Pantolonun bel kısmından tutar.
4. Pantolonu bileklerine kadar indirir.
5. Ayaklarını pantolonun paçalarından çıkarır.

Amaç 25. Kùlotlu çorap çıkarır.

Davranışlar

1. Kùlotlu çorabın bel kısmından tutar.
2. Kùlotlu çorabı dizlerine kadar indirir.
3. Çorabı topuklarından çıkarır.
4. Çorap ayağından çikana kadar çorabın burun kısımlarından çeker.

Amaç 26. Ayakkabı çıkarır.

Davranışlar

1. Fiyongu/bantları açar.
2. Düğümü açar.
3. Bağcıkları gevşetir.
4. Ayakkabıyı ayağından çıkarır.

Amaç 27. Ceket çıkarır.

Davranışlar

1. Düğmeleri açar.
2. Ceketini arkaya doğru kaydırır.
3. Bir kolunu ceketin kolundan çıkarır.
4. Diğer kolunu ceketin kolundan çıkarır.

Amaç 28. Kazak çıkarır.

Davranışlar

1. Bir kolunu kazağın kolundan çıkarır.
2. Diğer kolunu kazağın kolundan çıkarır.
3. Başı kazaktan çikana kadar kazağı çeker.

Amaç 29. Şapka giyer.
Davranışlar
1. Şapkayı tutar.
2. Şapkayı başına geçirir.

Amaç 30. Bere giyer.
Davranışlar
1. Bereyi tutar.
2. Bereyi başına geçirir.

Amaç 31. Boynuna atkı sarar.
Davranışlar
1. Atkıyı tutar.
2. Atkının orta kısmını ensesine koyar.
3. Atkının bir ucunu omzunun üzerinden arkaya atar.
4. Atkının diğer ucunu omzunun üzerinden arkaya atar.

Amaç 32. Soket çorap giyer.
Davranışlar
1. Çorabı koncundan tutar.
2. Çorabı avuçlarının içinde toplar.
3. Çorabı parmak uçlarına geçirir.
4. Çorabı topuğundan geçirir.
5. Çorabın koncunu bileğinden yukarı çeker.

Amaç 33. Etek giyer.
Davranışlar
1. Eteğin bel kısmından tutar.
2. Ayağını eteğin belinden geçirir.
3. Diğer ayağını eteğin belinden geçirir.
4. Eteği beline kadar çeker.
5. Düğmeyi ilikler.
6. Fermuarı kapatır.

Amaç 34. Pantolon giyer.
Davranışlar
1. Pantolonun bel kısmından tutar.
2. Ayağını pantolonun paçasından geçirir.
3. Diğer ayağını pantolonun diğer paçasından geçirir.
4. Pantolonu beline kadar çeker.
5. Düğmeyi ilikler.
6. Fermuarı kapatır.

Amaç 35. Kùlotlu çorap giyer.
Davranışlar
1. Kùlotlu çorabın bel kısmından tutar.
2. Çorabın bir tarafını avuçlarının içinde toplar.
3. Çorabı parmak uçlarına geçirir.
4. Çorabı topuğundan geçirir.
5. Çorabın diğer tarafını avuçlarının içinde toplar.
6. Çorabı parmak uçlarına geçirir.
7. Çorabı topuğundan geçirir.
8. Çorabın bel kısmından tutar.
9. Çorabı beline kadar çeker.

Amaç 36. Eldiven giyer.

Davranışlar

1. Eldivenin bilek kısmından tutar.
2. Parmaklarını eldivenin içine sokar.
3. Parmaklarını eldivene yerleştirir.

Amaç 37. Kazak giyer.

Davranışlar

1. Kazağın etek kısmından tutar.
2. Başını kazağın yakasından geçirir.
3. Elini kazağın kolundan geçirir.
4. Diğer elini kazağın diğer kolundan geçirir.
5. Kazağın etek kısmından tutar.
6. Kazağın etek kısmını beline kadar indirir.

Amaç 38. Ceket giyer.

Davranışlar

1. Ceketin yakasından tutar.
2. Elini ceketin kolundan geçirir.
3. Diğer elini ceketin diğer kolundan geçirir.
4. Düğmeleri ilikler.

Amaç 39. Ayakkabı giyer.

Davranışlar

1. Ayakkabının dilini tutar.
2. Ayağını ayakkabının içine yerleştirir.
3. Bağcıkları sıkılaştırır.
4. Düğüm yapar.
5. Fiyonk yapar/bantları kapatır.

GİYSİ AKSESUARLARINI KULLANMA

Amaç 40. Çıt çıt açar.

Davranışlar

1. Çıt çıtın üst parçasını tutar.
2. Diğer eliyle çıt çıtın alt parçasını tutar.
3. Ellerini zıt yönde hareket ettirir.

Amaç 41. Fermuar açar.

Davranışlar

1. Fermuarın kulpundan tutar.
2. Diğer eliyle kulpun yanından tutar.
3. Kulpu fermuarın sonuna kadar iter.

Amaç 42. Düğme açar.

Davranışlar

1. İliğin yanından tutar.
2. Diğer eliyle düğmeyi tutar.
3. Düğmeyi ilikten çıkarır

Amaç 43. Kemer çıkarır.

Davranışlar

1. Kemerini tokasına yakın olan kısmından tutar.
2. Kemerin tokasına kadar olan kısmını biritlerden çıkarır.
3. Diğer eliyle tokenin diline takılı olan biriti çıkarır.
4. Kemerin delikli kısmını tokasından çıkarır.

5. Kemer pantolonun biritlerinden çıkana kadar kemerin tokasından çeker.

Amaç 44. Çıt çıt kapatır.

Davranışlar

1. Çıt çıtın üst parçasını tutar.
2. Diğer eliyle çıt çıtın alt parçasını tutar.
3. Çıt çıtın üst parçasını alt parçaya bastırır.

Amaç 45. Fermuar kapatır.

Davranışlar

1. Fermuarın kulpundan tutar.
2. Diğer eliyle kulpun yanından tutar.
3. Kulpu fermuarın sonuna kadar çeker.

Amaç 46. Düğme ilikler.

Davranışlar

1. Düğmeyi tutar.
2. Diğer eliyle iliğin yanından tutar.
3. Düğmeyi ilikten geçirir.

Amaç 47. Kemer takar.

Davranışlar

1. Kemerin tokasız ucundan tutar.
2. Kemerin ucunu biritlerden geçirir.
3. Tokanın dilini birite geçirir.
4. Kemerin ucunu tokadan geçirir.
5. Tokanın dilini uygun deliğe geçirir.
6. Kemerin ucunu biritlerden geçirir.

GÜNLÜK YAŞAM BECERİLERİ

ÇEŞİTLİ ARAÇ GEREÇLERİ KULLANMA

Amaç 48. Ev içi becerilerde alınması gereken güvenlik önlemlerini bilir.

Davranışlar

1. Elektrikli ev aletlerinin kullanıldıktan sonra kapatılıp, fişinin prizden çıkarılması gerektiğini söyler.
2. Kırık, bozuk ev araç gereçlerinin kullanılmaması gerektiğini söyler.
3. Islak elle prize dokunulmaması gerektiğini söyler.
4. Balkon, pencere gibi yerlerden sarkılmaması gerektiğini söyler.
5. Islak zeminde terlik giyerek dolaşılması gerektiğini söyler.
6. Kesici aletlerin keskin tarafından tutulmaması gerektiğini söyler.
7. Gazla çalışan ev araçlarında gaz kaçağı olup olmadığının kontrol edilmesi gerektiğini söyler.
8. Ocağın kullanıldıktan sonra kapatılması gerektiğini söyler.
9. Fırın, tost makinesi vb. araç gereçler çalışırken ısınan iç bölümlerine dokunulmaması gerektiğini söyler.
10. Sıcak tencere, çaydanlık vb. araç gereçlerin bezle tutulması gerektiğini söyler.

söyler.

11. Kızartma yaparken yüzün tavaya yaklaştırılmaması gerektiğini söyler.

12. Isınma araçlarına sıcakken dokunulmaması

Amaç 49. Saç kurutma makinesi kullanır.

Davranışlar

1. Makineyi alır.
2. Makinenin fişini prize takar.
3. Makinenin ısı ayar düğmesini istediği konuma getirir.
4. Makinenin ucunu saçına doğru tutar.
5. Eliyle saçına şekil verir.
6. Makinenin ısı ayar düğmesini "kapalı" konuma getirir.
7. Makinenin fişini prizden çıkarır.

Amaç 50. Teyp kullanır.

Davranışlar

1. Teybin fişini prize takar.
2. Kaseti alır.
3. Kaseti teybe yerleştirir.
4. Teybin açma kapama düğmesini "açık" konuma getirir.
5. Teybin ses ayarlama düğmesini istediği konuma getirir.
6. Kapatmak istediğinde teybin açma kapama düğmesini "kapalı" konuma getirir.
7. Teybin fişini prizden çıkarır.

Amaç 51. Radyo kullanır.

Davranışlar

1. Radyonun fişini prize takar.
2. Radyonun açma kapama düğmesini "açık" konuma getirir.
3. İsteddiği kanalı bulana kadar radyonun kanal arama düğmesini çevirir/düğmeye basar.
4. Radyonun ses ayarlama düğmesini istediği konuma getirir.
5. Kapatmak istediğinde radyonun açma kapama düğmesini "kapalı" konuma getirir.
6. Radyonun fişi prizden çıkarır.

Amaç 52. Televizyon kullanır.

Davranışlar

1. Televizyonun fişini prize takar.
2. Televizyonun açma kapama düğmesini "açık" konuma getirir.
3. Kumandayı alır.
4. İsteddiği kanalı bulana kadar televizyonun kanal arama düğmesine basar.
5. Televizyonun ses ayarlama düğmesini istediği konuma getirir.
6. Kapatmak istediğinde televizyonun açma kapama düğmesini "kapalı" konuma getirir.
7. Televizyonun fişini prizden çıkarır.

Amaç 53. Ocak kullanır.

Davranışlar

1. Ocağın yakacağı kısmına ait düğmeyi "açık" konuma getirir.

2. Ocak yanincaya kadar otomatik çakmağa basar.
3. İşi bittikten sonra düğmeyi "kapalı" konuma getirir.

Amaç 54. Mikser kullanır.

Davranışlar

1. Mikseri alır.
2. Karıştırıcı uçları alır.
3. Karıştırıcı uçları miksera takar.
4. Mikserin fişini prize takar.
5. Mikserin açma kapama düğmesini "açık" konuma getirir.
6. Mikserle malzemeyi karıştırır.
7. Mikserin açma kapama düğmesini "kapalı" konuma getirir.
8. Mikserin fişini prizden çıkarır.

Amaç 55. Çalar saat kurar.

Davranışlar

1. Saati alır.
2. İbre istediği rakamın üzerine gelene kadar saatin kurma düğmesini çevirir.
3. Saatin alarm düğmesini "açık" konuma getirir.

Amaç 56. Fırın kullanır.

Davranışlar

1. Fırının fişini prize takar.
2. Fırının açma kapama düğmesini "açık" konuma getirir.
3. Fırının program düğmesini pişireceği malzemeye uygun konuma getirir.
4. Fırının ısı düğmesini pişireceği malzemeye uygun konuma getirir.
5. Fırının kapağını açar.
6. Yiyeceğin bulunduğu kabı alır.
7. Yiyeceği fırına koyar.
8. Yiyeceğin pişme süresi kadar bekler.
9. Yiyecek piştiğinde fırının düğmelerini "kapalı" konuma getirir.
10. Eline tutaç alır.
11. Fırının kapağını açar.
12. Yiyeceği fırından çıkarır.
13. Fırının fişini prizden çıkarır.

Amaç 57. Asansör kullanır.

Davranışlar

1. Asansörün çağırma düğmesine basar.
2. Asansör katta durduğunda kapıyı açar/kapının açılmasını bekler.
3. Asansöre girince kapısını kapatır/kapının kapanmasını bekler.
4. Çıkacağı/ineceği katın düğmesine basar.
5. Asansör istediği kata gelince kapısını açar/kapının açılmasını bekler.

EV TEMİZLİĞİ VE DÜZENİ

Amaç 58. Kapı açar.

Davranışlar

1. Kapının kolunu tutar.
2. Kapının kolunu bastırır/çevirir.

3. Kapıyı açma yönünde hareket ettirir.

Amaç 59. Kapı kapatır.

Davranışlar

1. Kapının kolunu tutar.
2. Kapıyı kapatma yönünde hareket ettirir.
3. Kapının kolunu bastırır/çevirir.

Amaç 60. Pencere açar.

Davranışlar

1. Pencerenin kolunu tutar.
2. Pencerenin kolunu çevirir/çeker.
3. Pencereyi açma yönünde hareket ettirir.

Amaç 61. Pencere kapatır.

Davranışlar

1. Pencerenin kolunu tutar.
2. Pencereyi kapatma yönünde hareket ettirir.
3. Pencerenin kolunu çevirir/bastırır.

Amaç 62. Perde açar.

Davranışlar

1. Perdenin bir parçasını tutar.
2. Perdeyi duvar tarafına doğru çeker.

Amaç 63. Perde kapatır.

Davranışlar

1. Perdenin bir parçasını tutar.
2. Perdeyi kornişin orta kısmına doğru çeker.

Amaç 64. Çöp toplar.

Davranışlar

1. Çöp koyacağı torbayı/kovayı alır.
2. Torbanın/kovanın ağzını açar.
3. Çöpü alır.
4. Çöpü torbanın/kovanın içine atar.

Madde 65. Masa siler.

Davranışlar

1. Bezi alır.
2. Musluğu açar.
3. Bezi ıslatır.
4. Musluğu kapatır.
5. Bezi sıkar.
6. Islak bezi hareket ettirerek kirli yüzeyi temizler.
7. Kuru bezi alır.
8. Kuru bezi hareket ettirerek ıslak yüzeyi kurular.

Amaç 66. Yer siler.

Davranışlar

1. Musluğu açar.
2. Kovayı alır.
3. Kovaya su doldurur.
4. Musluğu kapatır.
5. Kovaya yeteri kadar deterjan döker.

6. Kovayı, temizleyeceği yere götürür.
7. Paspası alır.
8. Paspası kovada ıslatır.
9. Paspası sıkır.
10. Paspası hareket ettirerek kirli yüzeyi temizler.

Amaç 67. Lâvabo temizler.

Davranışlar

1. Musluğu açar.
2. Süngeri fırçayı alır.
3. Süngeri/fırçayı ıslatır.
4. Musluğu kapatır.
5. Lâvaboya deterjan döker.
6. Süngerle/fırçayla lâvabonun tamamını ovar.
7. Musluğu açar.
8. Lâvaboyu durular.
9. Musluğu kapatır.

Amaç 68. Kilitli kapıyı açar.

Davranışlar

1. Anahtarı alır.
2. Anahtarı anahtar deliğine yerleştirir.
3. Kilit açılıncaya kadar anahtarı açma yönünde çevirir.
4. Kapının kolunu tutar.
5. Kolu bastırır/çevirir.
6. Kapıyı açma yönünde hareket ettirir.

Amaç 69. Elektrik süpürgesi kullanır.

Davranışlar

1. Elektrik süpürgesini alır.
2. Süpürgeğin fişini prize takar.
3. Süpürgeğin açma kapama düğmesini "açık" konuma getirir.
4. Elektrik süpürgeğinin hortumunu üst kısmından tutar.
5. Kollarını ileri geri hareket ettirerek zeminin tamamını süpürür.
6. Süpürgeğin açma kapama düğmesini "kapalı" konuma getirir.
7. Süpürgeğin fişini prizden çıkarır.

Amaç 70. Yatak düzeltir.

Davranışlar

1. Yatağın üzerindeki yorganı alır.
2. Yorganı uygun yere koyar.
3. Yatağın üzerindeki yastığı alır.
4. Yastığı uygun yere koyar.
5. Çarşafı düzeltir.
6. Yastığı alır.
7. Yastığı yatağın baş tarafına koyar.
8. Yorganı alır.
9. Yorganı yatağın üzerine serer.
10. Yatak örtüsünü yatağın üzerine serer.

Amaç 71. Elektrik süpürgeğinin toz torbasını değiştirir.

Davranışlar

1. Elektrik süpürgeğinin torba bulunan bölümünün kapağını açar.
2. Torbayı elektrik süpürgeğindeki yerinden çıkarır.

3. Torbayı çöpe atar.
4. Temiz torbayı alır.
5. Torbayı elektrik süpürgesindeki yerine yerleştirir.
6. Elektrik süpürgesinin torba bulunan bölümünün kapağını kapatır.

GİYSİLERİN BAKIMI

Amaç 72. Kazak katlar.

Davranışlar

1. Kazağı alır.
2. Kazağın arkası üste gelecek şekilde masanın üzerine serer.
3. Kazağın kollarını bedenine üzerine koyar.
4. Kazağın etek kısmını kazağın omuzları üzerine koyar.

Amaç 73. Giysi fırçalar.

Davranışlar

1. Fırçalanacak giysiyi alır.
2. Giysiyi masanın üzerine serer.
3. Fırçayı alır.
4. Fırçayı giysi üzerinde hareket ettirir.
5. Giysinin diğer tarafını çevirir.
6. Fırçayı giysi üzerinde hareket ettirir.

Amaç 74. Elde çamaşır yıkar.

Davranışlar

1. Leğeni alır.
2. Leğene yeterli miktarda sıcak su döker.
3. Leğene yeterli miktarda deterjan döker.
4. Leğendeki deterjanı köpürtür.
5. Çamaşır sepetini alır.
6. Çamaşır sepetini leğenin yanına koyar.
7. Çamaşırı leğenin içine koyar.
8. Çamaşırı temizleninceye kadar çitiler.
9. Çamaşırı sıkar.
10. Çamaşırı, çamaşır sepetine koyar.
11. Leğendeki kirli suyu döker.
12. Leğene yeterli miktarda soğuk su döker.
13. Çamaşırı durular.
14. Çamaşırı sıkar.
15. Çamaşırı, çamaşır sepetine koyar.

Amaç 75. Çamaşır makinesinde çamaşır yıkar.

Davranışlar

1. Makinenin kapağını açar.
2. Çamaşırları makinenin içine koyar.
3. Makinenin deterjan bölmesine yeteri kadar deterjan döker.
4. Makinenin yumuşatıcı bölmesine yeteri kadar yumuşatıcı döker.
5. Makinenin program düğmesini çamaşırın cinsine uygun konuma getirir.
6. Makinenin ısı düğmesini çamaşırın cinsine uygun konuma getirir.
7. Makinenin açma kapama düğmesini "açık" konuma getirir.
8. Yıkama bittikten sonra makinenin açma kapama düğmesini

"kapalı"
konuma getirir.

Amaç 76. Çamaşır asar.

Davranışlar

1. Çamaşır alır.
2. Çamaşırı çırpar.
3. Çamaşırı ipin üstüne koyar.
4. Mandalı alır.
5. Mandalı çamaşırın üstüne takar.

Amaç 77. Ütü yapar.

Davranışlar

1. Ütü masasını alır.
2. Ütü masasını açar.
3. Ütüü alır.
4. Ütüü ütü masasının üzerindeki yerine koyar.
5. Ütünün haznesine önerilen miktarda su doldurur.
6. Ütünün fişini prize takar.
7. Ütünün ısı ayar düğmesini çamaşırın cinsine uygun konuma getirir.
8. Ütünün buhar düğmesini çamaşırın cinsine uygun konuma getirir.
9. Çamaşırı ütü masasının üzerine serer.
10. Ütüü çamaşırın üzerine koyar.
11. Çamaşırın kırıklığı açılana kadar ütüü hareket ettirir.
12. Ütüü ütü masasının üzerine dik olarak koyar.
13. Ütünün fişini prizden çıkarır.

Amaç 78. Düğme diker.

Davranışlar

1. İğneyi alır.
2. İpi alır.
3. İpi iğnenin deliğinden geçirir.
4. İpin uçlarını düğümler.
5. Kumaşı tutar.
6. İğneyi düğmeyi dikeceği yerin altından batırır.
7. Düğmeyi alır.
8. İğnenin çıkan ucunu düğmenin deliğinden geçirir.
9. İğneyi düğmenin diğer deliğinden geçirir.
10. Düğme sıkılaşıncaya kadar diker.
11. Kumaşın altını üste çevirir.
12. İğneyi düğmenin dikilen kısmından geçirerek sağlamlaştırır.
13. İpi eliyle koparır.

Amaç 79. Ayakkabı boyar.

Davranışlar

1. Boyayı alır.
2. Boyanın kapağını açar.
3. Elini ayakkabının içine sokar.
4. Boyanın süngerli kısmını ayakkabının tüm yüzeyi üzerinde hareket ettirir.
5. Boyanın kapağını kapatır.

MUTFAK BECERİLERİ

Amaç 80. Ekmeğe yumuşak gıda maddeleri sürer.

Davranışlar

1. Sürülecek gıda malzemesinin kabını tutar.
2. Kabın kapağını açar.
3. Bıçağı alır.
4. Bıçağa bir miktar malzeme alır.
5. Malzemeyi ekmeğin üstünü kapatacak şekilde yayar.

Amaç 81. Yiyecek doğrar.

Davranışlar

1. Doğrama tahtasını alır.
2. Doğrama tahtasını tezgâhın üzerine koyar.
3. Yiyeceği alır.
4. Yiyeceği doğrama tahtasının üzerine koyar.
5. Bıçağı alır.
6. Yiyeceği tutar.
7. Bıçağı yiyeceğe bastırarak hareket ettirir.

Amaç 82. Yiyecek dilimler.

Davranışlar

1. Doğrama tahtasını alır.
2. Doğrama tahtasını tezgâhın üzerine koyar.
3. Yiyeceği alır.
4. Yiyeceği doğrama tahtasının üzerine koyar.
5. Bıçağı alır.
6. Yiyeceği tutar.
7. Bıçağı dilimleyeceği kalınlığa göre keseceği yerin üzerine koyar.
8. Bıçağı bastırarak hareket ettirir.

Amaç 83. Yiyecek rendeler.

Davranışlar

1. Kabı alır.
2. Kabı tezgâhın üzerine koyar.
3. Rendeyi alır.
4. Rendeyi kabın içine koyar.
5. Yiyeceği alır.
6. Rendeyi tutar.
7. Yiyeceği rendenin kesen yüzeyinde hareket ettirir.

Amaç 84. Bıçakla yiyecek soyar.

Davranışlar

1. Bıçağı alır.
2. Yiyeceği alır.
3. Bıçağı yiyecek kabuğunun altına geçirir.
4. Kabuk soyulana kadar bıçağı ilerletir.

Amaç 85. Yiyecek haşlar.

Davranışlar

1. Musluğu açar.
2. Yiyecekleri alır.
3. Yiyecekleri yıkar.
4. Musluğu kapatır.
5. Tencereyi alır.
6. Tencereyi tezgâhın üzerine koyar.

7. Yiyecekleri tencereye koyar.
8. Musluğu açar.
9. Tencereye yiyeceğin üstünü örtecek kadar su doldurur.
10. Musluğu kapatır.
11. Tencereye yeteri kadar tuz döker.
12. Tencereyi ocağa koyar.
13. Ocağı yakar.
14. Yiyecek haşlanıncaya kadar bekler.
15. Ocağı kapatır.

Amaç 86. Salata yapar.

Davranışlar

1. Musluğu açar.
2. Sebzeleri alır.
3. Sebzeleri yıkar.
4. Musluğu kapatır.
5. Salata yapacağı kabı alır.
6. Kabı tezgâhın üzerine koyar.
7. Kabuklu olan sebzeleri soyar.
8. Doğranacak sebzeleri doğrar.
9. Doğradığı sebzeleri salata kabına koyar.
10. Rendelenecek sebzeleri rendeler.
11. Rendelediği sebzeleri salata kabına koyar.
12. Salatanın üzerine yeteri kadar zeytinyağı döker.
13. Salatanın üzerine yeteri kadar limon suyu döker.
14. Salatanın üzerine yeteri kadar tuz döker.
15. Salatayı karıştırır.

Amaç 87. Sandviç hazırlar.

Davranışlar

1. Ekmeği alır.
2. Ekmeğin arasını bıçakla keser.
3. Ekmek arasına konulacak malzemeyi dilimler.
4. Dilimlediği malzemeleri ekmeğin arasına koyar.

Amaç 88. Hazır çorba pişirir.

Davranışlar

1. Tencereyi alır.
2. Tencereyi tezgâhın üzerine koyar.
3. Musluğu açar.
4. Tencereye beş bardak su döker.
5. Musluğu kapatır.
6. Çorba paketini alır.
7. Çorba paketini açar.
8. Çorbayı tencereye döker.
9. Çorbayı tahta kaşıkla karıştırır.
10. Tencereyi ocağın üzerine koyar.
11. Ocağı yakar.
12. Çorbayı kaynayana kadar karıştırır.
13. Çorba kaynayıncaya ocağın düğmesini kısık ateş konumuna getirir.
14. Çorbayı kısık ateşte on dakika pişirir.
15. Ocağı kapatır.

Amaç 89. Tost yapar.

Davranışlar

1. Tost yapacağı malzemeyi alır.
2. Malzemeyi dilimler.
3. İki dilim ekmek alır.
4. Malzemeyi iki dilim ekmeğin arasına koyar.
5. Ekmek dilimlerine yağ sürer.
6. Tost makinesinin fişini takar.
7. Tost makinesinin ısı ayar düğmesini istenen konuma getirir.
8. Tost makinesinin üst parçasını kaldırır.
9. Tostu makineye koyar.
10. Tost makinesinin üst parçasını indirir.
11. Tost kızarıncaya makinenin içinden alır.
12. Tost makinesinin fişini prizden çıkarır.

Amaç 90. Tavada yumurta pişirir.

Davranışlar

1. Tavayı alır.
2. Tavayı tezgâhın üzerine koyar.
3. Tavaya yeteri kadar yağ koyar/döker.
4. Tavayı ocağın üzerine koyar.
5. Ocağı yakar.
6. Yağ eriyinceye/kızıncaya kadar bekler.
7. Yumurtayı alır.
8. Yumurtayı tavaya kırar.
9. Yumurtanın üzerine yeteri kadar tuz döker.
10. Yumurta istenen kıvamda pişinceye kadar bekler.
11. Ocağı kapatır.

Amaç 91. Domates sosu hazırlar.

Davranışlar

1. Musluğu açar.
2. Domatesleri alır.
3. Domatesleri yıkar.
4. Musluğu kapatır.
5. Domatesleri bıçakla ortasından keser.
6. Domatesleri rendeler.
7. Tencereyi alır.
8. Tencereyi tezgâhın üzerine koyar.
9. Tencereye yeteri kadar yağ koyar/döker.
10. Tencereyi ocağın üzerine koyar.
11. Ocağı yakar.
12. Domatesleri tencerenin içine döker.
13. Tencereye yeteri kadar tuz döker.
14. Tencereye yeteri kadar karabiber döker.
15. Kaşıkla domatesleri karıştırır.
16. Domatesler suyunu çekinceye kadar bekler.
17. Ocağı kapatır.

Amaç 92. Makarna pişirir.

Davranışlar

1. Musluğu açar.
2. Tencereyi alır.
3. Tencerenin yarısına kadar su doldurur.
4. Musluğu kapatır.
5. Tencereyi ocağın üzerine koyar.
6. Ocağı yakar.
7. Su kaynayıncaya yeteri kadar tuz döker.
8. Makarna paketini alır.

9. Makarna paketini açar.
10. Makarnayı tencereye döker.
11. Kaşıkla makarnayı karıştırır.
12. Makarna yumuşayınca kadar bekler.
13. Ocağı kapatır.
14. Süzgeci alır.
15. Süzgeci lâvabonun içine koyar.
16. Makarnayı süzgece döker.
17. Tencereyi ocağın üzerine koyar.
18. Ocağı yakar.
19. Tencereye yeteri kadar yağ koyar/döker.
20. Yağ eriyince/ısınınca makarnayı tencereye döker.
21. Kaşıkla makarnayı karıştırır.
22. Ocağı kapatır.

Amaç 93. Pirinç pilâvı pişirir.

Davranışlar

1. Süzgeci alır.
2. Bir bardak pirinç alır.
3. Pirinci süzgece döker.
4. Musluğu açar.
5. Pirinci yıkar.
6. Musluğu kapatır.
7. Süzgeci tezgâhın üzerine koyar.
8. Tencereyi alır.
9. Tencereyi tezgâhın üzerine koyar.
10. Tencereye yeteri kadar yağ koyar/döker.
11. Tencereyi ocağın üzerine koyar.
12. Ocağı yakar.
13. Yağ eriyince/ısınınca musluğu açar.
14. Tencereye iki bardak su döker
15. Musluğu kapatır.
16. Pirinci tencereye döker.
17. Tencereye yeteri kadar tuz döker.
18. Pirinci kaşıkla karıştırır.
19. Tencerenin kapağını kapatır.
20. Ocağın düğmesini kısık ateş konumuna getirir.
21. Pirinçler suyunu çekinceye kadar bekler.
22. Ocağı kapatır.

Amaç 94. Sebze kızartır.

Davranışlar

1. Musluğu açar.
2. Sebzeleri alır.
3. Sebzeleri yıkar.
4. Musluğu kapatır.
5. Süzgeci alır.
6. Sebzeleri süzgece koyar.
7. Sebzelerin kabuklarını soyar.
8. Sebzeleri dilimler.
9. Fritözün fişini prize takar.
10. Program düğmesini pişireceği malzemeye uygun konuma getirir.
11. Fritözün kapağını açar.
12. Sebzeleri fritözün sepetine koyar.
13. Fritözün kapağını kapatır.
14. Sebzeler kızarana kadar bekler.

15. Fritözün fişini prizden çıkarır.
16. Kızarmış sebzeleri tabağa koyar.

Amaç 95. Toz içecek hazırlar.

Davranışlar

1. Kavanozu/kutuyu alır.
2. Kavanozun/kutunun kapağını açar.
3. Bardağı alır.
4. Bardağı tezgâhın üzerine koyar.
5. Kavanozdan/kutudan bir tatlı kaşığı toz içecek alır.
6. Toz içeceği bardağa döker.
7. Bardağa sıcak/soğuk su doldurur.
8. Toz içecek eriyinceye kadar kaşıkla karıştırır.

Amaç 96. Ayran yapar.

Davranışlar

1. Ayran yapacağı kabı alır.
2. Tezgâhın üzerine koyar.
3. Yoğurt kabını alır.
4. Tezgâhın üzerine koyar.
5. Yoğurt kabının kapağını açar.
6. Kaba yeteri kadar yoğurt koyar.
7. Çırpma telini alır.
8. Yoğurdu çırpma teliyle çırpar.
9. Kaba yeteri kadar su döker.
10. Kaba yeteri kadar tuz döker.
11. Karışımı çırpar.

Amaç 97. Süt ısıtır.

Davranışlar

1. Sütü ısıtacağı kabı alır.
2. Kabı tezgâhın üzerine koyar.
3. Süt kutusunu alır.
4. Süt kutusunu açar.
5. Kaba yeteri kadar süt döker.
6. Kabı ocağın üzerine koyar.
7. Ocağı yakar.
8. Süt ısınınca ocağı kapatır.

Amaç 98. Çay demler.

Davranışlar

1. Çaydanlığı alır.
2. Musluğu açar.
3. Çaydanlığa yeteri kadar su doldurur.
4. Musluğu kapatır.
5. Çaydanlığı ocağın üzerine koyar.
6. Demliği alır.
7. Demliği tezgâhın üzerine koyar.
8. Demliğe yeteri kadar çay döker.
9. Demliği çaydanlığın üzerine koyar.
10. Ocağı yakar.
11. Su kaynayınca ocağın düğmesini kısık ateş konumuna getirir.
12. Çaydanlıktan demliğe yeteri kadar su döker.
13. Musluğu açar.
14. Çaydanlığa yeteri kadar su doldurur.
15. Musluğu kapatır.

16. aydanlığı ocağın üzerine koyar.
17. Demliği aydanlığın üzerine koyar.
18. aydanlıktaki suyun kaynamasını bekler.

Amaç 99. Yemek masasını hazırlar.

Davranışlar

1. Kişi sayısı kadar tabak alır.
2. Masaya tabakları koyar.
3. Kaşıkları alır.
4. Her tabağın saçına bir tane kaşık koyar.
5. atalları alır.
6. Her tabağın soluna bir tane atal koyar.
7. Bıçakları alır.
8. Her kaşığın yanına bir tane bıçak koyar.
9. Peeteleri alır.
10. Her bıçağın yanına bir tane peçete koyar.
11. Bardakları alır.
12. Her tabağın önüne bir tane bardak koyar.
13. Srahiyi alır.
14. Srahiyi masaya koyar.
15. Ekmek sepetini alır.
16. Ekmek sepetini masaya koyar.
17. Tuzluğu alır.
18. Tuzluğu masaya koyar.
19. Biberliği alır.
20. Biberliği masaya koyar.

Amaç 100. ay servisi yapar.

Davranışlar

1. Tepsiyi alır.
2. Tepsiyi tezgâhın üzerine koyar.
3. ay tabağını alır.
4. ay tabağını tepsinin içine koyar.
5. ay bardağını alır.
6. ay bardağını çay tabağının içine koyar.
7. ay kaşığını alır.
8. ay kaşığını bardağın içine koyar.
9. şekerliği alır.
10. şekerliği tepsinin içine koyar.
11. Süzgeci alır.
12. Süzgeci bardağın üzerine koyar.
13. Demliği alır.
14. Demlikten bardağa yeteri kadar çay döker.
15. Demliği tezgâhın üzerine koyar.
16. Süzgeci tezgâhın üzerine koyar.
17. aydanlığı alır.
18. Bardak dolana kadar aydanlıktan su döker.
19. ayı isteyen kişiye götürür.
20. ay bardağı alınana kadar bekler.
21. çeker alınana kadar bekler.

Amaç 101. Elde bulaşık yıkar.

Davranışlar

1. Bulaşığı birer birer alır.
2. Bulaşıktaki yemek artıklarını çöpe döker.
3. Musluğu açar.
4. Bulaşığı suya tutar.

5. Musluğu kapatır.
6. Bulaşığı tezgâhın bir bölümünde toplar.
7. Bulaşık leğenini alır.
8. Bulaşık leğenini tezgâhın üzerine koyar.
9. Musluğu açar.
10. Leğene yeteri kadar sıcak su doldurur.
11. Musluğu kapatır.
12. Leğene yeteri kadar deterjan döker.
13. Deterjanı köpürtür.
14. Bulaşığı leğenin içine koyar.
15. Bulaşık süngerini alır.
16. Bulaşık temizleninceye kadar süngerle ovar.
17. Yıkadığı bulaşığı tezgâhın diğer tarafına koyar.
18. Bulaşık bitince leğendeki suyu lâvaboya döker.
19. Musluğu açar.
20. Bulaşığı durular.
21. Duruladığı bulaşığı bulaşık sepetine yerleştirir.
22. Musluğu kapatır.

Amaç 102. Bulaşık makinesinde bulaşık yıkar.

Davranışlar

1. Bulaşığı birer birer alır.
2. Bulaşıktaki yemek artıklarını çöpe döker.
3. Musluğu açar.
4. Bulaşığı suya tutar.
5. Musluğu kapatır.
6. Bulaşığı tezgâhın bir bölümünde toplar.
7. Makinenin kapağı açar.
8. Bulaşığı sepetlere yerleştirir.
9. Makinenin deterjan bölümüne yeteri kadar deterjan döker.
10. Makinenin kapağını kapatır.
11. Makinenin program düğmesine basar.
12. Makinenin açma kapama düğmesini "açık" konuma getirir.
13. Yıkama işlemi bitince makinenin açma kapama düğmesini "kapalı" konuma getirir.

TOPLUMSAL YAŞAM

Amaç103. Ankesörlü telefon kullanır.

Davranışlar

1. Ahizeyi tutar.
2. Ahizeyi kulağına götürür.
3. Kartı/jetonu alır.
4. Kartı/jetonu yerleştirir.
5. Sinyali duyunca arayacağı numaraya ait tuşlara basar.
6. Aradığı kişiyle konuşmasını yapar.
7. Konuşması bitince kartı alır.

Amaç 104. Duygularının farkında olur.

Davranışlar

1. Duygularını söyler.
2. Duygularının nedenlerini söyler.

Amaç 105. Başkalarıyla iyi ilişkiler kurmaya özen gösterir.

Davranışlar

1. Başkalarıyla selâmlaşır.
2. Başkalarına kötü söz söylemez.
3. Başkalarıyla kavga etmez.
4. Başkalarına ait eşyaları alırken izin ister.
5. Yeri geldiğinde eşyalarını paylaşır.
6. Hata yaptığında özür diler.
7. Oyun kurallarına uyar.
8. Başkalarıyla ortak çalışır.
9. Başkalarının sözünü kesmeden dinler.
10. Başkalarına karşı güler yüzlü davranır.
11. Yeri geldiğinde izin ister.
12. Yeri geldiğinde başkalarına yardım eder.

Amaç 106. Alışveriş yapılan yerleri tanır.

Davranışlar

1. Adı söylenen alışveriş yerini gösterir.
2. Gösterilen alışveriş yerinin adını söyler.
3. Alışveriş yapılan yerleri söyler.

Amaç 107. Alışveriş yerlerinde satılan ürünleri tanır.

Davranışlar

1. Adı söylenen ürünü gösterir.
2. Gösterilen ürünün adını söyler.
3. Söylenen ürünün satıldığı alışveriş yerinin adını söyler.
4. Adı söylenen alışveriş yerinde satılan ürünlerin adlarını söyler.

Amaç 108. Alışveriş yapmayı bilir.

Davranışlar

1. Alışverişe çıkmadan önce gereksinimlerine yönelik listenin hazırlanması gerektiğini söyler.
2. Yeterli miktarda para alınması gerektiğini söyler.
3. Alınacak ürünün satıldığı alışveriş yerine gidilmesi gerektiğini söyler.
4. Alınacak ürünün görevli kişiden istenilmesi gerektiğini söyler.
5. Alınan ürünün tazeliğinin, sağlamlığının kontrol edilmesi gerektiğini söyler.
6. Ürün alındıktan sonra kasadaki görevliye ödeme yapılması gerektiğini söyler.
7. Satış fişinin ve varsa para üstünün alınması gerektiğini söyler.

Amaç 109. Alışveriş yerlerinde uyulması gereken kuralları bilir.

Davranışlar

1. Alışveriş yapılan yerlerde isteklerin uygun bir dille ifade edilmesi gerektiğini söyler.
2. Alışveriş yapılan yerlerde alçak sesle konuşulması gerektiğini söyler.
3. Alışveriş yapılan yerlerde kendi sırasını beklemesi gerektiğini söyler.

Amaç 110. Alışveriş yapar.

Davranışlar

1. Alışveriş listesi hazırlar.
2. Yeterli miktarda para alır.
3. Alışveriş yapacağı yere gider.

4. Alınacak ürünleri görevli kişilerden ister.
5. Alınan ürünlerin tazeliğini, sağlamlığını kontrol eder.
6. Aldığı ürünlerin parasını kasadaki görevliye öder.
7. Satış fişini ve varsa para üstünü alır.

Amaç 111. Sinema, tiyatro vb. yerlere gidildiğinde izlenmesi gereken sırayı bilir.

Davranışlar

1. Gişeden bilet alınması gerektiğini söyler.
2. Salona girerken görevli kişiye biletin verilmesi gerektiğini söyler.
3. Biletteki numarada belirtilen koltuğa oturulması gerektiğini söyler.
4. Gösteri bittikten sonra salondan çıkılması gerektiğini söyler.

Amaç 112. Sinema, tiyatro vb. yerlerde uyulması gereken kuralları bilir.

Davranışlar

1. Bir gösteri sırasında sessiz olunması gerektiğini söyler.
2. Gereksinimlerin ara verildiğinde giderilmesi gerektiğini söyler.
3. Salonda kokulu, kabuklu vb. yiyeceklerin yenilmemesi gerektiğini söyler.
4. Gösteri sonuna kadar biletin saklanması gerektiğini söyler.

Amaç 113. Lokanta, pastahane vb. yerlere gidildiğinde izlenmesi gereken sırayı bilir.

Davranışlar

1. Gösterilen yere oturulması gerektiğini söyler.
2. Menüden istenilen yiyeceğin seçilmesi gerektiğini söyler.
3. Seçilen yiyeceğin garsondan istenmesi gerektiğini söyler.
4. Yiyecek bittiğinde garsondan hesabın istenilmesi gerektiğini söyler.
5. Hesabın ödenmesi gerektiğini söyler.

KONULAR

TOPLUMSAL UYUM BECERİLERİNDE KULLANILAN ARAÇ GEREÇLER

- A. Araç Gereçleri Tanıyalım
- B. Çalışmalara Hazırlık
- C. Araç Gereçlerin Düzenli Kullanımı
- Ç. Çalışmalarda Temizlik ve Düzen

ÖZ BAKIM BECERİLERİ

ÜNİTE I. KİŞİSEL TEMİZLİK VE BAKIM

- A. Vücut Temizliği
1. Elleri yıkama ve kurulama
2. Yüzü yıkama ve kurulama
3. Ayakları yıkama ve kurulama

4. Burun temizliği

B. Kişisel Bakım

1. Saç tarama
2. Diş fırçalama
3. Tırnak kesme
4. Sakal traşı
5. Ped değiştirme

C. Tuvalet İhtiyacını Giderme

ÜNİTE II. GİYSİLERİ ÇIKARMA VE GİYİNME

A. Giysileri Çıkarma

1. Şapka çıkarma
2. Bere çıkarma
3. Eldiven çıkarma
4. Atkı çıkarma
5. Soket çorap çıkarma
6. Etek çıkarma
7. Pantolon çıkarma
8. Külotlu çorap çıkarma
9. Ayakkabı çıkarma
10. Ceket çıkarma
11. Kazak çıkarma

B. Giysileri Giyinme

1. Şapka giyme
2. Bere giyme
3. Atkı sarma
4. Soket çorap giyme
5. Etek giyme
6. Pantolon giyme
7. Külotlu çorap giyme
8. Eldiven giyme
9. Kazak giyme
10. Ceket giyme
11. Ayakkabı giyme

ÜNİTE III. GİYSİ AKSESUARLARINI KULLANMA

- A. Çıt Çıt Açma ve Kapama
- B. Fermuar Açma ve Kapama
- C. Düğme Açma ve İlikleme
- Ç. Kemer Takma ve Çıkarma

GÜNLÜK YAŞAM BECERİLERİ

ÜNİTE IV. ÇEŞİTLİ ARAÇ GEREÇLERİ KULLANMA

- A. Ev Becerilerinde Alınması Gereken Güvenlik Önlemleri
- B. Saç Kurutma Makinesi Kullanma

- C. Teyp Kullanma
- Ç. Radyo Kullanma
- D. Televizyon Kullanma
- E. Telefon Kullanma
- F. Ocak Kullanma
- G. Mikser Kullanma
- Ğ. Çalar Saat Kurma
- H. Fırın Kullanma
- I. Asansör Kullanma

ÜNİTE V. EV TEMİZLİĞİ VE DÜZENİ

- A. Kapı Açma ve Kapatma
- B. Pencere Açma ve Kapatma
- C. Perde Açma ve Kapatma
- Ç. Çöp Toplama
- D. Masa Silme
- E. Yer Silme
- F. Lâvabo Temizleme
- G. Kilitli Kapıyı Açma
- Ğ. Elektrik Süpürgesi Kullanma
- H. Yatak Düzeltme
- I. Elektrik Süpürgesinin Toz Torbasını Değıştirme

ÜNİTE VI. GİYSİLERİN BAKIMI

- A. Kazak Katlama
- B. Giysi Fırçalama
- C. Elde Çamaşır Yıkama
- Ç. Çamaşır Makinesinde Çamaşır Yıkama
- D. Çamaşır Asma
- E. Ütü Yapma
- F. Düğme Dikme
- G. Ayakkabı Boyama

ÜNİTE VII. MUTFAK BECERİLERİ

- A. Yiyecek Hazırlama
 - 1. Ekmeğe yumuşak gıda maddeleri sürme
 - 2. Yiyecek doğrama
 - 3. Yiyecek dilimleme
 - 4. Yiyecek rendeleme
 - 5. Bıçakla yiyecek soyma
 - 6. Yiyecek haşlama
 - 7. Salata yapma
 - 8. Sandviç hazırlama
 - 9. Hazır çorba pişirme
 - 10. Tost yapma
 - 11. Tavada yumurta pişirme
 - 12. Domates sosu hazırlama
 - 13. Makarna pişirme
 - 14. Piring pilavı pişirme

15. Sebze kızartma

B. İçecek Hazırlama

1. Toz içecek hazırlama
2. Ayran yapma
3. Süt ısıtma
4. ay demleme

C. Temizlik ve Düzen

1. Yemek masası hazırlama
2. ay servisi yapma
3. Elde bulaşık yıkama
4. Bulaşık makinesinde bulaşık yıkama

ÜNİTE VIII. TOPLUMSAL YAŞAM

A. Toplumsal İletişim Becerileri

1. Ankesörlü telefon kullanma
2. Duygularını anlatma
3. Başkalarıyla iyi ilişkiler kurma

B. Alışveriş

1. Alışveriş yerleri
2. Alışveriş yerlerinde satılan ürünler
3. Alışveriş yapma
4. Alışveriş yerlerinde uyulması gereken kurallar

C. Toplum Açık Yerlerdeki Davranışlarımız

1. Sinema, tiyatro vb. yerlerde izlenmesi gereken sıra
2. Sinema, tiyatro vb. yerlerde uyulması gereken kurallar
3. Lokanta, pastahane vb. yerlerde izlenmesi gereken sıra

ÖRNEK İŞLENİŞ

Açıklama

Programda yer alan amaç ve davranışların öğretimi için öğrencilerin performansı önceden belirlenir. Becerilerde performans düzeyi belirlenirken öğrencinin, becerinin her bir basamağını bağımsız olarak gerçekleştirip gerçekleştiremediğine ya da hangi ipucu verildiğinde gerçekleştirebildiğine bakılır ve performans kayıt tablosuna kaydedilir. Performans belirlenmesi için yapılan çalışma ve buna ilişkin hazırlanan kayıt tablosu günlük plân formatı dışındadır.

PERFORMANS KAYIT TABLOSU

Dersin Adı : Toplumsal Uyum Becerileri
Süre : 40 dakika

Konunun Adı : Ankesörlü Telefon Kullanma
Yöntem ve Teknikler : Tüm Beceri
Öğretim Materyalleri : Ankesörlü telefon, telefon kartı

Amaç: Ankesörlü telefon kullanır.

Davranışlar

1. Ahizeyi tutar.
2. Ahizeyi kulağına götürür.
3. Kartı/jetonu alır.
4. Kartı/jetonu yerleştirir.
5. Sinyali duyunca numarayı tuşlara basarak arar.
6. Aradığı kişiyle konuşmasını yapar.
7. Konuşması bitince kartı alır.

Çocukların önceden belirlenmiş performansları dikkate alınarak bu derste kazandırılması gereken davranışlar çocukların adları belirtilerek yeniden yazılır. Bu becerinin öğretimi sürecinde kullanılan ipuçları, sistemli bir şekilde geri çekilerek öğrencilerin beceriyi bağımsız yapabilmeleri sağlanmalıdır. Burada ilk iki oturumun öğretim sürecine yer verilmiştir.

I. OTURUM

- Nazlı, Özce : 1. Bağımsız olarak ahizeyi tutuyor.
2. Bağımsız olarak ahizeyi kulağına götürüyor.
3.a. Tam sözel ipucu verildiğinde kartı cebinden çıkarır.
b. Tam sözel ipucu verildiğinde kartı, ok işareti telefona doğru gelecek şekilde baş ve diğer parmaklarının arasında tutar.
4.a. Tam sözel ipucu verildiğinde kartın ucunu kart bölümünden içeri sokar.
b. Tam sözel ipucu verildiğinde kart tamamen girene kadar iter.
5.a. Tam sözel ipucu verildiğinde çevir sinyali gelene kadar bekler.
b. Tam sözel ipucu verildiğinde sinyali duyunca numaraya bakarak sırayla telefonun tuşlarına basar.
6.a. Tam sözel ipucu verildiğinde aradığı numara cevap verene kadar bekler.
b. Tam sözel ipucu verildiğinde karşı taraf yanıt verince kendini tanıtır.
c. Tam sözel ipucu verildiğinde karşı tarafla konuşmasını yapar.
ç. Tam sözel ipucu verildiğinde konuşma bitince ahizeyi kordonlu kısmı aşağı, diğer kısmı yukarı gelecek şekilde yerine yerleştirir.
7. Bağımsız olarak konuşması bitince kartı alıyor.

- Barış :1.a. Bağımsız olarak elini ahizeye doğru uzatıyor.
b. Tam sözel ipucu verildiğinde ahizenin orta kısmını baş ve diğer parmaklarının arasında kalacak şekilde tutar.
2.a. Tam sözel ipucu verildiğinde ahizeyi kaldırarak yerinden çıkarır.
b. Tam sözel ipucu verildiğinde ahizenin kordonlu kısmı aşağıya, diğer kısmı kulağına gelecek şekilde tutar.
3.a. Tam sözel ipucu verildiğinde kartı cebinden çıkarır.
b. Tam model olduğunda kartı, ok işareti telefona doğru

- gelecek şekilde baş ve diğer parmaklarının arasında tutar.
- 4.a. Tam model olduğunda kartın ucunu kart bölümünden içeri sokar.
- b. Tam model olduğunda kart tamamen girene kadar iter.
- 5.a. Tam sözel ipucu verildiğinde çevir sinyali gelene kadar bekler.
- b. Tam model olduğunda sinyali duyunca numaraya bakarak sırayla telefonun tuşlarına basar.
- 6.a. Tam sözel ipucu verildiğinde aradığı numara yanıt verene kadar bekler.
- b. Tam sözel ipucu verildiğinde karşı taraf yanıt verince kendini tanıtır.
- c. Tam sözel ipucu verildiğinde karşı tarafla konuşmasını yapar.
- ç. Tam model olduğunda konuşma bitince ahizeyi kordonlu kısmı aşağıya, diğer kısmı yukarı gelecek şekilde yerine yerleştirir.
7. Bağımsız olarak konuşması bitince kartı alıyor.

II. OTURUM

- Nazlı, Özce : 1. Bağımsız olarak ahizeyi tutuyor.
2. Bağımsız olarak ahizeyi kulağına götürüyor.
- 3.a. Yarım sözel ipucu verildiğinde kartı cebinden çıkarır.
- b. Yarım sözel ipucu verildiğinde kartı, ok işareti telefona doğru gelecek şekilde baş ve diğer parmaklarının arasında tutar.
- 4.a. Yarım sözel ipucu verildiğinde kartın ucunu kart bölümünden içeri sokar.
- b. Yarım sözel ipucu verildiğinde kart tamamen girene kadar iter.
- 5.a. Yarım sözel ipucu verildiğinde çevir sinyali gelene kadar bekler.
- b. Yarım sözel ipucu verildiğinde sinyali duyunca numaraya bakarak sırayla telefonun tuşlarına basar.
- 6.a. Yarım sözel ipucu verildiğinde aradığı numara yanıt verene kadar bekler.
- b. Yarım sözel ipucu verildiğinde karşı taraf yanıt verince kendini tanıtır.
- c. Yarım sözel ipucu verildiğinde karşı tarafla konuşmasını yapar.
- ç. Yarım sözel ipucu verildiğinde konuşma bitince ahizeyi kordonlu kısmı aşağıya, diğer kısmı yukarı gelecek şekilde yerine yerleştirir.
7. Bağımsız olarak konuşması bitince kartı alıyor.

- Barış : 1.a. Bağımsız olarak elini ahizeye doğru uzatıyor.
- b. Yarım sözel ipucu verildiğinde ahizenin orta kısmını baş ve diğer parmaklarının arasında kalacak şekilde tutar.
- 2.a. Yarım sözel ipucu verildiğinde ahizeyi kaldırarak yerinden çıkarır.
- b. Yarım sözel ipucu verildiğinde ahizenin kordonlu kısmı aşağıya, diğer kısmı kulağına gelecek şekilde tutar.
- 3.a. Yarım sözel ipucu verildiğinde kartı cebinden çıkarır.
- b. Yarım model olduğunda kartı ok işareti telefona doğru gelecek şekilde baş ve diğer parmaklarının arasında tutar.
- 4.a. Yarım model olduğunda kartın ucunu kart bölümünden içeri sokar.
- b. Yarım model olduğunda kart tamamen girene kadar iter.

- 5.a. Yarım sözel ipucu verildiğinde çevir sinyali gelene kadar bekler.
- b. Yarım model olunduğunda sinyali duyunca numaraya bakarak sırayla telefonun tuşlarına basar.
- 6.a. Yarım sözel ipucu verildiğinde aradığı numara yanıt verene kadar bekler.
- b. Yarım sözel ipucu verildiğinde karşı taraf yanıt verince kendini tanıtır.
- c. Yarım sözel ipucu verildiğinde karşı tarafla konuşmasını yapar.
- ç. Yarım model olunduğunda konuşma bitince ahizeyi kordonlu kısmı aşağıya, diğer kısmı yukarı gelecek şekilde yerine yerleştirir.
7. Bağımsız olarak konuşması bitince kartı alıyor.

DERS ÖNCESİ HAZIRLIK

Öğretmen derste kullanmak üzere her öğrenciden istediği telefon kartının getirilip getirilmediğini kontrol eder. Her öğrencinin ev telefonunu kâğıtlara yazar. Öğretmen ders sırasında kullanacağı pekiştireçleri belirler.

DERSE GİRİŞ

Öğretmen, öğrencilere "Sizinle bugün telefon kullanmayı öğreneceğiz. Bunun için sınıftan çıkıp ankesörlü telefonun bulunduğu yere gideceğiz. Çalışma sırasında sessiz olmanızı istiyorum." der. Öğrencileri ankesörlü telefonların bulunduğu bölüme götürür. Çalışmaya başlamadan önce Barış, Nazlı ve Özce'nin ceplerine telefon kartlarını koyar. Nazlı ve Özce'nin arayacağı numaranın yazılı olduğu kâğıtları telefonların üzerine yapıştırır. Barış'ın da Nazlı ve Özce'yi izlemesini ister.

DERSİ SUNMA

Öğretmen, Nazlı ve Özce'ye telefonların yanına gelmelerini söyler. Öğrencilere "Kâğıtta yazılı olan numarayı arayın." diyerek ana yönergeyi verir. Nazlı ve Özce bağımsız olarak ahizeyi tuttuğunda ve ahizeyi kulağına götürdüğünde bu tepkilerini pekiştirir. Öğretmen sonra Nazlı ve Özce'ye "Kartı cebinizden çıkarın." diyerek tam sözel ipucu verir. Öğrenciler kartı ceplerinden çıkardıklarında bu tepkilerini pekiştirir. Öğretmen Nazlı ve Özce'ye "Kartı ok işareti telefona doğru gelecek şekilde, baş ve diğer parmaklarınızın arasında tutun." diyerek tam sözel ipucu verir. Öğrenciler kartı ok işareti telefona doğru gelecek şekilde baş ve diğer parmaklarının arasında tuttıklarında bu tepkilerini de pekiştirir. Daha sonra öğretmen sırasıyla "Kartın ucunu kart bölümünden içeri sokun." , "Kart tamamen girene kadar itin." diyerek tam sözel ipuçlarını verir ve öğrencilerin olumlu tepkilerini pekiştirir. Nazlı ve Özce kartı, kart bölümüne yerleştirdiklerinde öğretmen "Çevir sinyali gelene kadar bekleyin." diyerek tam sözel ipucu verir. Çocuklar çevir sinyali gelene kadar beklediklerinde bu tepkilerini pekiştirir.

Daha sonra "Sinyali duyunca numaraya bakarak sırayla telefonun tuşlarına basın." diyerek tam sözel ipucu verir. Öğrenciler, telefonun tuşlarına bastıklarında bu tepkilerini pekiştirir. Daha sonra "Aradığınız numara yanıt verene kadar bekleyin.", "Karşı taraf yanıt verince kendinizi tanıtın.", "Karşı tarafla konuşmanızı yapın.", "Konuşmanız bitince ahizeyi kordonlu kısmı aşağıya, diğer kısmı yukarı gelecek şekilde yerine yerleştirin." tam sözel ipuçlarını vererek becerinin basamaklarını sırasıyla yapmalarını sağlar. Öğretmen her basamak için sözel ipucu verip öğrencilerin olumlu tepkilerini pekiştirir. Öğretmen, Nazlı ve Özce'ye "Devam edin." der. Çocuklar bağımsız olarak konuşmalarını bitirip telefon kartını aldıklarında öğretmen bu tepkilerini de pekiştirir. Öğretmen sonra "Aferin çocuklar, kâğıtta yazılı olan numarayı aradınız." diyerek Nazlı ve Özce'nin tepkilerini pekiştirip I. oturumu tamamlar.

Öğretmen, Barış'la I. oturumu çalışmak üzere onu ankesörlü telefonun yanına çağırır. Sonra telefon numarasının yazılı olduğu kâğıdı telefonun üzerine yapıştırır. Barış'a "Kâğıtta yazılı olan numarayı ara." diyerek ana yönergeyi verir. Barış bağımsız olarak elini ahizeye doğru uzattığında öğretmen bu tepkisini pekiştirir. Öğretmen, Barış'a "Ahizenin orta kısmını baş ve diğer parmaklarının arasında kalacak şekilde tut." diyerek tam sözel ipucu verir. Barış ahizeyi tuttuğunda bu tepkisini pekiştirir. Sonra öğretmen "Barış ahizeyi kaldırarak yerinden çıkar." diyerek tam sözel ipucu verir. Barış'ın olumlu tepkisini pekiştirir. Sonra Barış'a "Ahizenin kordonlu kısmını aşağıya, diğer kısmı kulağına gelecek şekilde tut." diyerek tam sözel ipucu verir. Barış ahizeyi kulağına tuttuğunda bu tepkisini de pekiştirir. Öğretmen Barış'a "Aferin sana, ahizeyi kulağına götürdün." diyerek olumlu tepkilerini pekiştirir. Öğretmen sonra Barış'a "Kartı cebinden çıkar." diyerek tam sözel ipucu verir. Barış kartı cebinden çıkardığında, bu tepkisini de pekiştirir. Öğretmen, becerinin bundan sonraki basamağında model olabilmek için diğer ankesörlü telefonun yanına gidip, ahizeyi kulağına götürür ve kartı cebinden çıkarır. Bu arada da Barış'a kendini izlemesini söyler. "Barış, bak ben kartı ok işareti telefona doğru gelecek şekilde baş ve diğer parmaklarımın arasında tuttum." der ve bu hareketin tamamını yaparak tam model olur. Barış'a "Hadi, sen de kartı ok işareti telefona doğru gelecek şekilde baş ve diğer parmaklarının arasında tut." diyerek tam sözel ipucu verir. Barış kartı uygun şekilde tuttuğunda bu tepkisini pekiştirir. Öğretmen "Barış, bak ben kartın ucunu kart bölümünden içeri soktum." der ve hareketin tamamını yaparak tam model olur. Barış'a "Hadi, sen de kartın ucunu kart bölümünden içeri sok." diyerek tam sözel ipucu verir. Barış'ın olumlu tepkisini pekiştirir. Yine öğretmen "Barış, bak ben kart tamamen girene kadar ittim." der ve hareketin tamamını yaparak tam model olur. Barış'a "Hadi, sen de kart tamamen girene kadar it." diyerek tam sözel ipucu verir. Barış kartı ittiğinde tepkisini pekiştirir. Barış'a "Aferin, kartı yerleştirdin. Şimdi çevir sinyali gelene kadar bekle." diyerek tam sözel ipucu verir. Barış çevir sinyalini beklediğinde bu tepkisini pekiştirir. Öğretmen yine tam model olmak için Barış'a "Beni izle, ben sinyali duydum. Şimdi numaraya bakarak sırayla telefonun tuşlarına basıyorum." der ve hareketin tamamını yaparak tam model olur. Barış'a "Hadi, sen de sinyali

duyunca numaraya bakarak sırayla telefonun tuşlarına bas." diyerek tam sözel ipucu verir. Barış numarayı tuşladığında bu tepkisini pekiştirir. Barış'a sırasıyla "Aradığın numara yanıt verene kadar bekle.", "Karşı taraf yanıt verince kendini tanı.", "Karşı tarafla konuşmanı yap." diyerek tam sözel ipuçlarını verir. Öğretmen, Barış'ın olumlu tepkilerini pekiştirir. Sonra Barış'a "Beni izle, ben konuşmam bitince ahizeyi kordonlu kısmı aşağıya, diğer kısmı yukarı gelecek şekilde yerine yerleştirdim." der ve hareketin tamamını yaparak tam model olur. Barış'a "Hadi, sen de konuşmam bitince ahizeyi kordonlu kısmı aşağıya diğer kısmı yukarı gelecek şekilde yerine yerleştir." diyerek tam sözel ipucu verir. Barış ahizeyi yerine yerleştirdiğinde bu tepkisini pekiştirir. Öğretmen, Barış'a "Devam et." der. Barış bağımsız olarak konuşmasını bitirip kartı aldığı anda bu tepkisini pekiştirir.

Öğretmen, bundan sonra II. oturuma geçer, Nazlı ve Özce'yle çalışmaya başlar. Öğrencilere ana yönergeyi verir. Öğrencilerin bağımsız yaptığı basamakları pekiştirir. Becerinin diğer basamaklarında öğrencilere yarım sözel ipuçlarını vererek beceriyi bir kez daha yaptırır. Öğrencilerin olumlu tepkilerini pekiştirir.

Öğretmen daha sonra Barış'la II. oturuma geçerek ana yönergeyi verir. Barış'ın beceriyi yapabilmesi için öğretim sırasında ve gereksinimi olan basamaklarda, yarım sözel ipucu, yarım model olma ipuçlarını kullanır. Olumlu tepkilerini pekiştirir.

DEĞERLENDİRME

Öğretmen, öğretim sonunda öğrencilerin becerinin her bir basamağını bağımsız yapıp yapamadıklarını ya da hangi ipucuyla yapabildiklerini kaydeder. Öğrenciler beceriyi bağımsız olarak yapabilir duruma gelene kadar diğer ders saatlerinde de bu beceriyi çalışmaya devam eder.

[geri](#)

ANASAYFA